

Motion till riksdagen 2013/14:Fi209

av **Gunvor G Ericson m.fl. (MP)**

Folkhälsorapportering i budget

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa folkhälsorapportering i form av nya välfärdsmått i statens budget.

Motivering

I allt fler kommuner görs välfärdsbeslut utifrån ett folkhälsoperspektiv men i statens budget finns inte motsvarande.

Till budgetpropositionen görs idag en jämställdhetsuppföljning med analyser av utvecklingen men motsvarande finns inte för hur beslut i budgeten påverkar befolkningens hälsa. Det är en klar brist och tenderar till att öka klyftorna i samhället och att miljövärden går till spillo.

För att se hur det går för ett land räcker det inte att enbart titta på den ekonomiska tillväxten som så ofta sker i budgetar. Vad är det övergripande målet för politiken?

För Miljöpartiet är svaret ganska enkelt, det är en rättvis och hållbar värld, där människor trivs och kan växa utifrån sina egna förutsättningar, och där vi lever på avkastningen av jordens resurser och inte förstör livsförutsättningarna för kommande generationer. Livsförutsättningar eller livsvillkor är också det som påverkar människors hälsa mest sett ur ett samhällsperspektiv, det vill säga folkhälsan.

Men den ekonomiskpolitiska debatten ger ofta intryck av att tillväxt och ökad BNP är det övergripande målet för politiken. Det är inte så konstigt, eftersom ekonomisk tillväxt historiskt har varit en mycket viktig förutsättning för att människor ska få ett bättre liv.

Vi behöver dock fler mått för att mäta och analysera hur samhällsutvecklingen ser ut även ur ett socialt och ekologiskt perspektiv – faktorer som i allra högsta grad påverkar människors livsvillkor och därmed folkhälsan.

Fel! Okänt namn på

Miljöpartiet har nu tagit fram ett förslag till nationella indikatorer för välfärd i Sverige. I vårt förslag låter vi BNP ingå som en av sexton indikatorer på välfärd. BNP-utveckling ställs bredvid andra mått som till exempel ökat välbefinnande, klimatutsläpp, arbetslöshet och social tillit. Det skulle kunna utgöra modell för välfärds/folkhälsorapportering i statens budget till exempel i form av en särskild bilaga.

Det urval av indikatorer som vi gjort pekar ut tio områden (se tabell nedan). Vår intention är att indikatorernas utveckling följs årligen och att de redovisas i samband med budgetarbetet som ett underlag för den ekonomiska politiken. Regeringen bör därför införa folkhälsorapportering i form av nya välfärdsått i statens budget.

Välfärdsområde	Indikator
Sociala	
1. Välbefinnande	a. Livstillfredsställelse b. Barns och ungdomars psykiska hälsa
2. Social sammanhållning och delaktighet	a. Mellanmänsklig tillit b. Socialt deltagande
Socioekonomiska	
3. Utbildning	Gymnasiekompetens
4. Jämställdhet	Löneskillnader mellan kvinnor och män
5. Arbetslöshet	Andel arbetslösa av arbetskraften
6. Ekonomiska förutsättningar	a. BNP och BNP/capita b. Inkomstfördelning c. Hushållens skuldsättning
Ekologiska	
7. Klimatpåverkan	a. Utsläpp av växthusgaser i Sverige b. Utsläpp av växthusgaser orsakade av svensk konsumtion
8. Påverkan på kvävecykeln	Utsläpp av kväve till havet
9. Biologisk mångfald	a. Rödlistan b. Skyddad natur
10. Hälso- och miljöfarliga kemikalier i samhället	Användning av hälso- och miljöfarliga kemikalier

Stockholm den 23 september 2013

Gunvor G Ericson (MP)

Jonas Eriksson (MP)

Mats Pertoft (MP)